

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó főszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Sóvinizmus.

Pécs, 1899. március 15.

Nemzetiségeink annyira telelarmázzák a külföldet a magyar sóvinizmus fölötti panaszaikkal, hogy ezek után indulva az csakugyan a magyarokat tarthatja a földkerekség legtűrelmetlenebb népének, amely tűzzel-vassal pusztítja a területén lakó más nyelvű népek nyelvét, nemzetiségét, kultúráját, hitét.

Persze a fölületesen gondolkozók figyelmét kikerüli, hogy ha a nemzetiségeknek fölpanaszolt üldözése, a magyarosítás erőszakos keresztülvitele mind valóság lenne, akkor Magyarországon már rég se hirt se hamva nem lenne a széthúzó nemzetiségeknek, beolvasztották volna rég őket a magyar nemzet testébe, nemcsak államilag, de nyelvben, érzésben, kultúrában egyaránt.

Óriási mulasztást követtek el őseink, hogy ezt nem tették akkor, mikor a nemzetiségi közérzet még nem volt olyan erős, mint napjainkban, a mikor nemzetiséget erőszakkal kiirtani lehetetlen. Ma már csak a kultúrának van beolvasztó hatása békés fejlődés útján s amit a magyar állam e téren tesz, az csakugyan a minimuma annak, amit tennie minden államnak önmaga iránt tartozó kötelessége.

Idegen nyelvű honfitársaink a saját nyelvüket használhatják az önkormányzati hatóságoknál, templomaikban, iskoláikban, melyek fölött a legszélesebb körű autonómiával szabadon rendelkeznek, az összes polgári és politikai jogosítványoknak a magyarokkal egyenjogu részesei, sőt a tisztviselői állásokra a nemzetiségek lakta vidékeken a magyarok fölött előnyben részesülnek.

Mindezen jogosítványok és szabadságok mellett panaszaiknak egyedüli kuforrása az, hogy az állami összetartozandóság biztosítása végett a magyar állam közegeinek hivatalos nyelve a magyar, hogy a nemzetiségek autonom szervei állami fölügyelet alatt állnak, hogy a magyar államnyelv tanítása minden iskolában kötelezővé van téve s hogy legujabban a magyar állam területén fekvő idegen nevű helységek neveinek megmagyarosítása elrendeltetett.

Pedig hát mindez oly elemi követel-

ménye az államiságnak, hogy valóságos öngyilkosságot követne el az az állam, a mely állami jellegének még ilyen érvényesülésétől is eltekintene. S mégis hogyan van még ez is keresztülvive a gyakorlatban? Tekintsünk csak át Romániába, vagy a velünk egységes állami kötelékben levő Horvátországba, vajjon megelégszenek-e ezek azzal, hogy iskoláikban a román, illetőleg a horvát nyelv egyszerű tantárgy legyen a többi tárgyak idegen nyelvű előadása mellett? Ott az iskolák tanyelve minden tárgyra nézve kizárólag az állami nyelv, pedig ott is vannak más nyelvű lakosok, akik külön nemzetiségük érvényesülését époly joggal követelhetnék, mint ezt a magyarországi nemzetiségek teszik.

Sóviniszta a magyar, az igaz, de csak szóval, elméletileg. Mikor tette kerül a dolog, a saját házában is röstelkedve érvényesíti magyar voltát. Ugyan hol lehet azt tapasztalni másutt a világon, amit Magyarországon tapasztalhat az ember lépten-nyomon, hogy egész társaságok abba-hagyják az anyanyelvükön való társalgást, ha egy idegen nyelvű ember kerül közéjük s ennek kedvéért törlik annak a nyelvét? Ha magyar ember Horvátországba kerül, annak ugyan eszébe nem jut anyanyelvét használni még az olyanokkal való társalgás közben sem, a kiktől tudja, hogy folyékonyan beszélnek magyarul.

Ilyen a magyar sóvinizmus a társas életben s az állami életben egyaránt s ezt a gyöngeséget zsákmányolják ki nemzetiségeink, mikor panaszaikkal betöltik a világot, mert tudják, hogy ezzel elrettentik a magyar államot törvénybe iktatott jogainak érvényesítésétől is velük szemben.

A helységnevek magyarosításáról alkotott törvénnyel is így vagyunk. Meg van hozva, de végrehajtva nincsen, s hogy ne is legyen, arra különösen az erdélyi szász atyafiaknak van gondjuk. Ezek a derék németek századokkal ezelőtt nyertek nálunk békés otthont, gazdaságilag gyarapodtak, más államokban sehol föl nem található privilégiumaik révén nemcsak megőrizték nemzetiségüket, de egész kis külön államot képeztek az államban: s most elnyomatásról jajgatnak, mert a magyar állam vissza akarja állítani a régi

helységneveket, a melyeket ők a maguk nyelvére forgattak.

S ez a jajgatás élénk visszhangot kelt nagy Németországban, melynek sóvinisztái valóságos lázítást visznek végbe a magyarországi németiség körében. A német Schulferein elárasztja német községeknek röpiratokkal, a melyek a leggyalázatosabb rágalmak kapcsán nyílt engedetlenségre hívják föl a lakosságot.

Hát ugyan mi jogosítja föl azokat a német apostolokat, hogy Magyarország belügyeibe avatkozzanak ilyen vakmerő kézzel? Ha az utolsó betűig igaz lenne, amit a német nemzetiségnek Magyarországon való elnyomatásáról összehazudnak, még akkor is nemzetközi sérelmet képezne ez az ádáz izgatásuk. De ugyan hol panaszkodják ez az itthon oly nagy önérettel emlegetett szegény magyar állam nemzetközi sérelméről; kinél keressen orvoslást?

Bezzeg, mikor Berlinből és Németországból kezdték az osztrák alattvalókat kiutasítgatni, akkor rögtön kéznél volt a birodalmi diplomácia, de a mikor Németországból lázítják a magyar alattvalókat a magyar állam ellen, azzal senki sem törődik. Nem is tekint a külföld Magyarországot államnak, s bizony ebben igaza is van, mert micsoda állam is az, amely nem rendelkezik haderővel s a melynek a külföldi hatalmaknál nincsen képviselése.

A mi külön államiságunkból folyó jogainkat bátran sértegetheti bárki, mert a külföldön csak az osztrák birodalmi érdek részesül nemzetközi védelemben. Határainkat sem zárhatjuk el a külföldről jövő izgatás elől, mert a nagyhatalmi állás, a birodalmi egység nem engedi a külön határórséget.

Nem marad hát más hátra, mint idehaza tartani vadászatot az izgatókra, hisz be vannak már gyakorolva erre hatóságaink a szocialista üldözés korából, érvényesítsék hát ezt a gyakorlatot a magyarságnak külföldről jövő támadásaival szemben is. Legyenek már egyszer igazán sóviniszták; higgyék el, ez sokkal inkább becsületükre fog válni, mintha bűnös engedékenységgel akarnák lefegyverezni az ellenünk szított vak gyűlöletet.

Most jelent meg!

MÁRTONFALVI PAP

elbeszélések.

Irta: Gallovich Jenő

Ára 2 forint.

Hírek.

Pécs, 1899. március 15.

Ugrás a természetben.

— Levél és üzenet. —

(A levél.)

A mai postával a következő vékony és kicsi idétlen leány-betűkkel írott levelet kaptuk: Kedves szerkesztő bácsi!

Ne nevéssenek ki, hogy ilyen bolondságokat kérdezek önöktől. Mondja csak k. szerkesztő bácsi, nagy bűn-e az, hogyha egy 16 esztendő leány szerelmes? még pedig egy fiatal, fess és még a mi a fő, szép színészbe! Mondja csak kérem, mit tennének önök, hogyha olyan nagyon, de nagyon szerelmesek lennének és akit szeretnének, az önöket nem ismerné?

Ugy-e az nagy baj? Tudja k. szerkesztő bácsi, mi csak önöktől kérünk ilyen esetben tanácsot, mert olyan jó bácsik, hogy az ilyen szerelmes kis lányokat mindig ellátják jó tanácsokkal.

Figyeljenek csak egy kissé ide, majd elmondom, hogy megjártam én ezzel a levéllel. Éppen javában irtam az én szerelmemről, mikor belép a mamám a szobámba és gondolhatja, mindjárt számon kérte a levelet, én pedig zsebre vágtam és kiszaladtam vele, kint elrejtettem, ő utánam jött és kutatott. Egész házkutatást tartott, de nem találta. Rám fogta, hogy szerelmes levél irtam, én meg hiába védekeztem, ő nem hitte és mégsem mutattam meg.

Egész nap mást nem hallotam mint hogy: majd ad ő énnékem szerelmet és ezentul azzal fog büntetni, hogy még rövidebb ruhát fog csináltatni (pedig ez is nagyon rövid). És én sirtam annyit, hogy nem is gondolják, de nem használt, De hát tünnöm kell, mert van ám még 4 leány nővérem itthon és csak azoknak szabad szerelmesnek lenni. Tudja mit, k. szerkesztő bácsi, vegyen egyet feleségül, szánjon meg, akkor még mindig marad négy. Hát addig én ne szeressek? Hát mondja kedves szerkesztő bácsi, nem szabad nekem szeretni, azért mert 4 nővérem van előttem? Már megbocsásson k. szerkesztő bácsi, hogy így háborgatom, hogy választ a szerkesztői üzenetekben kérek és ne is vegye rossz néven, mert nagyon szerelmes és szomorú vagyok.

Szívélyes üdvözzel

Birike.

(Szerkesztői üzenet.)

Már most is felelnünk kell Birikének, a testvérek közül az ötödiknek.

Bűn-e, hogy tizenhatesztendő létére szerelmes?

Felelet: nem, határozottan nem bűn.

De színészbe!

Ezt is megbocsájtja az isten.

Nagy baj-e az, hogy a hőst személyesen nem ismeri? Pedig nagyon szereti.

Ez egy csöppet se nagy baj. Sőt mentől kevésbé ismeri, annál kisebb a baj. Mi nem tudjuk, Birike, de úgy szokták mondani: a színész-ideálok legszebbek távolról. Hozzá tehetjük ehhez, hogy így kevésbé veszedelmesek.

Mi van még hátra?

A mamától féljen, a mamának engedelmessékedjék: lehet a mindentudó, ugyse lát a szívébe.

De most jön a nagy kérdés.

Szabad-e Birikének, az ötödik lánynak, a kicsinek, aki csak tizenhatesztendő, szeretni, míg a 4 előtte álló nővére otthon van? Vagy legalább is, míg három, vagy kettő férjhez nem ment?

A mama, ugylátszik erősen tiltja.

Mi nem tudunk a mamával egy véleményen lenni.

Tessék csak szeretni Birike, ugorja át bátran a nővéreket, ha módja van rá: szíve és lovagja . . .

A természetben még nagyobb ugrások is vannak.

—ió.

Napirend 1899. március hó 16-án.

Naptár: csütörtök, március 16. — Róm. kath.: Hét fájdalom szűz. — Prot.: Cirjék. — Görög-kel. (március 4.) Gérazim. — Zsidó: Nisan 5. — Nap két óra 13 perckor; nyugszik 6 óra 6 perckor. — Hold két óra 23 perckor reggel; nyugszik éjféltkor.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változás nem várható.

Színház: »Vándor-madár«, Prém József pályanyertes színműve; itt először.

— (Gyatra-ság.) Ma van március tizenötödike. Pompás tavaszi nap ragyog az égen, de szürkesség, csúnya szürkesség van a földön. Sem középületeken, sem tanintézeteken, sem magánházakon nem lobog a nemzeti lobogó. Pedig, a mint kitűzte a Pécsi Takarékpénztár új palotájára és régi házára a nemzeti lobogókat, a mint ott lobog az a Központi Takarékpénztár házán, a Nemzeti Kaszinón, a jogakadémián, azonképen ott loboghatna a városháza tornyán is. Hja, de most nem Gromon Dezső államtitkár érkezett meg, csak a szabadságharc ötvenegyedik évfordulója! S aztán a mint az Eizer-féle kereskedés kirakatában ott van Kossuth Lajos szobra,

ott lehetne máshol is . . . Hanem hát félretették a hivatalos lelkesedést, tartogatják apr. 11-ére! . . . Gyatra-ság, bizony gyatra-ság ez!

— (A püspök adománya.) Hettyey

Sámuel, megyéspüspök a pécsi Dalárda alapja javára száz forintot adományozott.

— (A pécsi kereskedelmi és iparkamara) folyó hó 17-én (péntek) d. u. 3 órakor a kamara saját házában rendes közülést tart. A napirend tárgyai: A) Elnöki előterjesztések. B) A kamarai iroda ügyforgalmi jelentése. C) Tárgyalási ügyek. I. Báró Dániel Ernő volt kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata. II. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata. III. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata a kamara f. é. költségelirányzata ügyében. IV. Ugyanannak leirata a Pécselt felállíttatni kért nyilvános jellegű vegykisérleti állomás ügyében. V. Ugyanannak leirata a tisztességtelen verseny megakadályozása ügyében. VI. Ugyanannak leirata Piskó Gyula cs. és kir. shangai főconsulátus tanulmányutja ügyében VII. Ugyanannak leirata Lengyeltóti község vásárügyi kérvényének véleményezése iránt. VIII. Ugyanannak leirata Pécsvárad község vásárügyi kérvényének véleményezése iránt. IX. Ugyanannak leirata a keleti kereskedelmi tanfolyamot végzett növendékek alkalmaztatása ügyében. X. Ugyanannak leirata a gyári és ipari munkások kereseti adója ügyében. XI. Ugyanannak leirata Tolnamegye új kéményseprői szabályrendeletének véleményezése iránt. XII. Baranyamegye alispáni hivatalának átírtata a németbolyi ipartestület működési körének kiterjesztése ügyében. XIII. A b. szt.-lőrinci főszolgabírói hivatal átírtata az alakulóban levő b. szt.-lőrinci ipartestület alapszabályainak véleményezése iránt. XIV. A kamara 1898. évi zárszámadásainak előterjesztése. XV. A budapesti kereskedelmi és iparkamara átírtata az ipari használatra engedélyezett kedvezményes árusó ügyében. XVI. Az aradi társkamara átírtata a vasuti szállítási díjtöbbletek visszatérítése ügyében. XVII. A temesvári társkamara átírtata a vasuti árnyilatkozati űrlapoknak a m. kir. adóhivatalok és dohánytözsök által leendő árusítása ügyében. XVIII. Ugyanannak átírtata az u. n. »étekszir« árusításának korlátozása ügyében. XIX. Somogy megye alispáni hivatalának átírtata a marhahus árának Nagy-Atád községben való megállapítása ügyében. XX. Elnökségi javaslat az ipari hitelszövetkezetek ügyében. XXI. Reinfeld Imre és kamarai titkár jelentése a Némedi községbeli posztócipő készítésével foglalkozó háziipar viszonyairól. XXII. Bein Antal pécsi kereske-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Március Idusán.

Hozsánna Te néked!
Magyarok Istene,
Hon-szerelmes szívünk
Imádattal tele,
S ünnepi szózatunk
Hozzád száll legelőbb,
Földig borulunk le
Nagy kegyelmed előtt.
Ki felettünk trónolsz
Túl a csillagokon
És mégis velünk vagy
Völgyben, magaslaton,
Ki elkisérsz minket
Örömkben, bűnkben,
Segíteni szoktál
Tengernyi bajunkban,
Buzgó imádságunk
Legelőbb hozzád száll,
Benned való hitünk
Szikla erősen áll,
Hatalmadba bizzuk
Földi életünket,
S kegyedbe ajánljuk
Nemzeti létünket.

Március Idusa
Az ébredés napja,
Ujból beköszöntött
Fordulója van ma.
Ötvenedik éve
Felvirradásának,
A multban szemek,
Nagy dolgokat látnak:

Mint sebesen zúgó
Szélnek zendülése,
Nagy hirtelenséggel,
Jött meg ébredése.
Mint tavaszi szélben
A meggyújtott fáklya,
Ugy égett, lobogott
A szabadság lángja.
A lánglelkű költő
Hős »Talpra magyar«-ját
Paloták és kunyhók
Népei szavalták
És mikor bűbajos
Beszédeit mondotta
Minden idők s népek
Legnagyobb szónoka;
Minden magyar szíve
Hevesen dobogott,
S lelkesülten vitte
A szentelt lobogót.
És nemzeti színű

Tépett zászlójára
Felesküdt a nemzet
Minden hű polgára.

Otthagya a paraszt
Az ekéje szarvát,
A nemes felköté
Rozsdaette kardját,
Sok jó pap otthagya
Az oltárt, szószéket,
S künn a taborokban
Mondott szent beszédet.
A tanár és deák
Együtt ment csatába,
Velük tartott, kinek
Ép volt keze, lába.
Nem volt férfi sok helyt,
Városba, faluba,
Mind elment . . . meghalni,
Harcba, háboruba.

Dicső idő volt ez!
Alig leszen párja,
A mai korcs nemzet
Ezt hiába várja,
Más időket élünk,
Más emberek vaniák.
Hire, hamva sincs tán
A régi magyarnak.
Rabszolgának való

delmi középiskolai tanuló folyamodása ösztöndíj adományozása iránt. XXIII. A kamara területén levő 4 törvényhatósági ipartanács tagjainak választása.

— **(Állandó választmányi ülés.)** Ma, március 15-én, Baranyamegye állandó választmányára egy jó óráig tartó ülést tartott, melyen az április 10-dikére kitűzendő évnegyedes rendes közgyűlés tárgysorozatát készítette elő, komolyan meghányván-vetvén a vármegye ügyeit, hogy így mutassa meg, miszerint március tizenötödike ő előtte csak olyan — közönséges nap, mint a többi, kivéve a Bánffy-kormány csinálta áprilisi ünnepet. Az ülésen résztvettek: a főispán távollétében mint elnök *Trixler* Károly alispán, *Kossits* Kamill főjegyző, *Német* Lipót, *Johann* Béla dr., *Kossits* Ákos, *Horváth* István, *Gyenes* Klétus, *Nagy* Jenő, *Kovácsfy* Kálmán, *Vargha* Alajos, *Zwonicsek* Alajos, *Kiss* Emil dr., *Darász* Ödön dr., *Jeszenszky* Lajos, *Darócy* Aladár dr., *Stenge* Ferenc, *Hinka* László, *Szivér* István, *Simonfay* János, *Vaniss* Sándor és *Madarász* István.

— **(A házipénztár a múlt évben.)** A megyei házipénztárnak a múlt évben 133.479 frt bevétel mellett ugyanannyi kiadása volt s a pénztárnak még fennlevő pár száz forint követelése fedezi a fennálló pár száz forint kiadást. Az állandó választmány a számvetés eme jelentése alapján a számadások jóváhagyását fogja a megye közgyűlésének javasolni.

— **(Megsemmisített községi választás.)** Szabar községében tartott községi tisztújítást a választók egy tekintélyes része megfélebbezte a vármegye közgyűléséhez. Az állandó választmány ma foglalkozott a megfélebbezett választás ügyével s mivel az — a fősolgabíró jelentése szerint is — szabálytalan volt, a választás megsemmisítését fogja javasolni a közgyűlésnek.

— **(Halálozás.)** *Wilfinger* Zoltán, harminchéves joghallgató, Mohácson tegnapelőtt meghalt, életének 20 ik évében. Az elhunyt fia volt *Wilfinger* Pál, dunagőzhajózási ügynök és mohácsi révkapitány s neje szül. *Nyiri Nagy* Vilmának, kiken kívül egy nővére és széleskörű rokonság gyászolja a korán elhunyt ifjút.

— **(Elgázolt kis fiu.)** Pence József patacsi lakos öt éves János nevű fiát, *Zimmermann* Ágoston ottani gazdálkodó bérese,

kocsijával az országúton haladva a napokban elgázolta. A kis fiúnak bal karja törött el, s azonfelül súlyosabb belső sérüléseket szenvedett. A gyermeket szülői lakásán ápolják, a vigyázatlan kocsis ellen pedig megtették a feljelentést.

— **(Tűz.)** A szomszédos Pellérdén f. hó 13-án éjjel *Steingiesser Hermann* ottani lakos házának udvarán egy szalmakazal kigyulladt, melyet azonban sikerült még ideje korán eloltani. A jelentéktelen kár megtérül.

— **(Fiók Robinetti.)** Nem mindennapi dolgot követett el tegnap este egy helybeli polgár, akiről a történetek után bátran el lehet mondani, hogy valóságos fiók Robinetti. *Gadó József*nek hívják a polgártársat, a ki tegnapelőtt édes atyjának, öreg *Gadó József*nek Tetye-utca 71. szám alatti házában, az apja tehenét vasvillával félholtra verte, tegnap este pedig egy lovat földhöz vágott, és azt is agyon akarta verni. Midőn pedig az öreg *Gadó József* a további állatkinzásban megakarta akadályozni, édes atyját teremtette a földhöz s alaposan megverte. Ugyanebben a sorsban részesült a megvadult ember édes anyja is, ki az öreg segítségére sietett. A szülők kénytelenek voltak idegen házba menekülni, s megtették a feljelentést a garázdálkodó *Gadó József* ellen a rendőrségnél, ahol bizonyára elveszik kedvét a további erőmutatványoktól.

— **(Segély egy hitközségnek.)** Hosszúhetény község képviselőtestülete elhatározta, hogy az ottani róm. kath. hitközség segélyét 50 frttal emeli, a mennyiben a hitközség iskolai tanítójának 250 frt fizetését 300 frtra nagyobbitja. E kiadás a községi korcsma 500 frtot kitevő bérjövödelméből bőszeges fedezetet találván, a megye állandó választmányára a községi határozat jóváhagyását fogja javasolni a vármegye közgyűlésének.

— **(Patonai emléke.)** Taval nyáron egy szélhámos sorra befonta a községi bírót. *Patonai* őrmesternek nevezte magát és katona beszállásolásban utazott. Magyarpeterd bírójától is kicsalt költségeire 29 forintot s a község most a bírónak e kára fedezésére

20 forintot szavazott meg. A megye állandó választmányára azzal, hogy a magyarpeterdiek szerethetik a bírójukat, hogy ilyen esetben segítsenek rajta, a közgyűlésnek jóváhagyásra ajánlja a községi határozatot.

— **(Zálogház Mohácson.)** *Breslauer Ignác*, mohácsi lakos, zálogházat akar nyitni Mohácson s ezért, 2000 frt kauciót letévén, a zálogházi kamatok megállapítását kéri a megyétől. Az előadói javaslat az volt kérelmére vonatkozólag a mai állandó választmányi ülésen, hogy a kaució elfogadtatván, arany és ezüst után 12%, értékek után 18%-ot és ruhanezüst után 24%-ot szedhessen; ezzel szemben a választmány elégnék tartotta a 10, 14 és 24%-ot is, de mivel a keresk. es iparkamara ez ügyben véleményt nem adott, megvárják ezt s csak akkor fognak benne határozni.

— **(A torony alatt)** ma két nagy szerű módon ünnepelték meg március tizenötödikét. Ugyanis ma lépett életbe a polgármesternek a hivatalos órákat részben megváltoztató ama rendelete, hogy a közigazgatási kiadó, az iktató és levéltári iroda személyzete nem az új reggel 8-tól délután 2 óráig tartó órarendet, hanem a régi délelőtti 8—12 és délután 2—5 órai hivatalos munkaidőt tartsa be. Ma például, március idusának ötvenegyedik évfordulóján, délelőtt s délután robotolt a közigazgatási irodának egy terembe összezsúfoltt tizenöt tagja és róttá a betűket feketén a fehér papírvékre. No meg a város építészeti bizottsága is ülést tartott ma délután 3 órakor s kiadott egy csomó építkezési engedélyt. Hadd dicsérjék meg a polgárok, hiszen még március tizenötödikén is tanácskozik, csak hogy az ő építési ügyeik minél gyorsabban dülőre vergődjenek.

— **(Hogy készül a vasut?)** A drávavölgyi helyi érdekű vasut engedményesei kilométerenkint 3000, összesen 240.000 frt hozzájárulást kértek a múlt évben a vármegyétől. A megyei állandó választmány — pénzhiányában — már akkor is elutasítandónak javasolta a kérelmet, de a közgyűlésnek nem volt szive egyszerre agyonütni a dolgot, hát elrendelte az érdekelt községek meghallgatását, hogy kell e nekik a vasut és mivel járulnak hozzá? Az érdekelt községek nyilatkoztak is. *Sellye*, *Oszró* és *Kiscsány* szeretnék nagyon a vasutat, de nem járulhatnak hozzá egy krajcárral sem, mert nincs pénzüik. *Vaiszló*, *Beremend*, *Petárda*, *Hidvég*, *Szerdahely* üdvözlök a vasutat s majd hozzájárulnak, ha — kiépül. *Harkány*, *Tapolca*, *Drávaszabolcs* nem adnak semmit, sem üdvözlést, sem ígéretet. *Siklós* előre még meg nem mondhatja, mennyivel járul a vasuthoz, mig nem tudja, mibe kerül. Végül *Ilocska*, *Benge* és *Monostor* nem adnak semmit. Így hát már most készen is van a vasut — ki nem építése s az állandó választmány azt fogja javasolni most is a közgyűlésnek, hogy — sajnálattal bár, de — a kérelmet visszautasítsa, mert a vármegyének jelenleg vasutakra pénze nincs.

— **(Gyanus tüzeset.)** *Frank Ignác* egerághi lakos, rőfös kereskedő üzlete a napokban kigyulladt, a tüzet azonban idejekorán eloltották. A tűz okának kipuhatólása iránt megindított nyomozás kiderítette, hogy a tűz bent az üzletben keletkezett, hova — minden ajtó kívülről bezárva lévén — idegen be nem hatolhatott s nincs nyom, mely esetleg a tűznek véletlenül történt keletkezését igazolná. Miután nem lehetetlen, hogy káros maga gyújtotta föl a boltot, hogy a rossz forgalmu üzlettől szabadulva, ez által megépítse magának a csödhöz vezető arany hidat, *Frank Ignác* ellen megtették a bíróságnál a feljelentést.

— **(Egy régi gyilkosság.)** *Miklós Péter* sásdi csendőrőrmester egy régi bünt fűrkészett ki e hét első napjain. 1887. október

Gyáva, szolga nemzet,
Melyet kegyért, koncért
A »bécsi kéz« vezet.
S a helyett, hogy büszkén
Parancsolna maga,
Tétlen nézi miként
Halványul csillaga.

Szabadság csillaga
Te égi tünemény,
Hadd lássunk ragyogni
Menyboltunk peremén
És megyünk utánad,
Ajkunkon jelszavunk:
Szabad magyar haza,
Éretted meghalunk!
Mert nem aludt még ki
Végső reménységünk
Hideg hamu alatt
Izzó parázst érzünk,
Korhadó fatörzsnek
Még zöldelő ága,
Te vagy az, reményünk,
Hazam ifjusága!

Égő hon-szerelem
'Tüzelje szivetek'.
Hogy az egész világ
Csodalja hirtetek'

Március Idusán
Legyen fogadástok,
Hogy addig pihenni
Többé meg nem álltok,
Mig a Kárpátoktól
Messze le egészen,
Le az Adriáig,
Mindenik vidéken.
Magyar nem lesz az úr!
Jussa van hozzája!
Ezer esztendeje,
Hogy itt van hazája.

Március Idusán
Lobogjon faklyatok,
Veletek lesz Isten,
Ifjak, meglátjátok,
Diadalt arattok
Minden néppel szemben,
Aztán megpihentek.
Dicső, békés csendben,
S Március Idusán
Majd a jövendőben,
Ünnepel egy nemzet
Minden esztendőben,
Hálás utódok közt
Téged dicsér vele,
Hozsanna Te néked,
Magyarok Istene!

Lengyel Dezső.

14-én Kovács János ligeti lakost szüret alkalomával saját szőlője présházában meggyilkolva holtan találták. Az akkori nyomozás szerint a gyanu a meggyilkolt sógorára, *Kuha* Mihály ligeti lakosra irányult, kit el is fogtak; de a vizsgálat során négy napi vallatás után, miután kellő bizonyítékokat nem sikerült előállítani, *Kuha* Mihály elbocsátott. De azóta a csendőrség szakadatlanul nyomozta a tettest, végre *Miklós* Péter sásdi csendőrőrmesternek sikerült az igazi gyilkost kézrekeríteni. Ugyanis *Diák* János egerszegi lakost, ki gyújtogatás miatt három évre volt elítélve és a ki a sóproni fegyházból most jött meg folyó hó 12-én, a régebbi adatok beszerzése után, a csendőrőrmester a gyilkosságról kérdőre vonta. *Diák* nem tudván magát igazolni, a járásbíróhoz kísértetett és a járásbíró előtt töredelmes vallomást tett, hogy ő bár a gyilkolásban nem vett részt, de mivel a meggyilkolt Kovács Jánosnál szolgált, tudja, hogy Kovács veje *Vancsa* László neki azt mondta, hogy gazdája nem jön többé haza; de arra is felkérte, hogy a dolgról hallgasson, hallgatásáért 200 frtot ígért *Vancsa* Diáknak; de a 200 frtot soha meg nem adta. Ezen vallomás nyomán *Kuha* Mihály elfogott és be is ismerte a gyilkosságot azon kijelentéssel, hogy őt ezen bűnre *Vancsa* László kérte, elmondván, hogy ő is részt akart venni a gyilkosságban; de mivel későn érkezett *Vancsa*, már ipát agyonütve találta; de azért azt mondta *Kuhának*, hogy üssenek még egyet rája, de *Kuha* azt felelte, hogy elég neki. Most a sásdi járásbíró börtönében ülnek a gyilkosok, honnan be fogják szállítani Pécsre.

— **(Rendkívüli közgyűlés.)** A dárdai Kaszinó-Egyesület folyó hó 25-én rendkívüli közgyűlést tart. A rendkívüli közgyűlésre a tagokat a választmány hívta össze s a közgyűlés tárgya egy az egyesületből történt kizárás ellen beadott felebbezés tárgyalása lesz.

— **(Áttért tanítónő.)** Győrbiro Etel németujfalui (somogyi) népiskolai tanítónő az ev. ref. vallásról a róm. kath. vallásra tért át. Az áttérési szertartást a székesegyházban tartották meg.

— **(Vesztett kutya.)** A Meszes-pusztán, mely a pécsi káptalan tulajdonát képezi, tegnapelőtt egy kóbor vestett kutya járt. Szerencsére embert nem támadott meg, de a pusztai kutyákat megmarta. A megmarta kutyákat hatósági rendeletre elpusztították, nehogy emberekben is kárt tegyenek.

— **(A kórházi alap metamorfózis.)** A megyei kórházi alapról a közgyűlés rendelkezhetik csak s épen ezért a közigazgatási bizottságnak egy utóbbi határozatát, melylyel a mohácsi László-kórház dologi kiadásaira pár száz forintot megszavazott, a belügyminiszter a közgyűlés elé viendőnek határozta. A ma tartott állandó választmányi ülés ez utalványozás jóváhagyását fogja kérni a megyei közgyűléstől s egyszersmind kérni fogja azt is, hogy a kórházi alaptólke közkórházi tartalékalappá változtassák át s így azal a közigazgatási bizottság is rendelkezhetik és sürgős esetekben utalványozhat belőle, a közgyűléshez történendő utólagos bejelentés mellett.

— **(Meglopott felügyelő.)** Uszka Rudolf kaposvári lakos selyemtenyészési felügyelő panaszt emelt a ráckozári községi előjáróságnál, hogy *Keller* János ráckozári lakos házában, hol a selyemtenyészési felügyelő meghalt, nadrágja zsebéből huszonnégy forint kész-

pénzt kilopták. A megindított nyomozás kiderítette, hogy a lopást tényleg Uszka Rudolf szállásadója, *Keller* Jánosné Molnar Mari követte el, s a lopott pénzt is megtalálták a kamrában, a káposztás hordó alá ásva. A tolvaj asszonyt feljelentették a bíróságnál.

— **(Garázda katonák.)** Alapos kis botrányt rendezett az elmúlt éjjel két beruggott méntelepi katona a kigyó-utcán. A derék hadfiak keményen beszéltek valahol, s aztán, részeg állapotban lementek a kigyó-utcába ahol minden arra járó agyonveréssel fenyegettek. Később aztán megunták az emberek inzultálását, s az utca valamennyi ház ablakának hadat üzenve, kardot rántottak s az ablakokat kezdték sorba beverni. A garázdálkodásról jelentést tettek a rendőrségnek, ahonnan *Trixler* Aladár rendőrbiztos kiment a helyszínére, s értesítette a katonai őrzőjéret, mely nemsokára megérkezvén, hosszabb dulakodás után lefegyverezte a részeg hadfiakat s bekísérte őket a laktanyába. *Somogyi* András és *Novák* Györgynek hívják a két katonát, kik fölött most a hadbíró fog majd ítéletet mondani.

— **(Vasuti tolvaj.)** Végh András, pécsi lakos m. á. v. pályatelvígyázó panaszt emelt a hatóságnál, hogy a múlt hóban, a m. á. v. raktárából valaki husz méter horgonyhuzal kötelet ellopott. A tettes után a csendőrség megindította a nyomozást, melynek során kiderült, hogy a lopást *Báhut* István keszűi lakos napszámos követte el, kit letartóztatva, átadták a bíróságnak.

— **(A gyász vége.)** A szivekben nem szűnik meg a mi megdicsőült királyasszonyunkért, Erzsébetért való gyász, — az udvari szertartás szerint való gyász azonban ma, szerdán megszűnt. Ma lett vége a hat hónapig tartó udvari gyásznak, melynek első két hónapja a legmélyebb, második két hónapja a mély, az utolsó két hónapja félgyszabban telt el.

— **(Új anyakönyvvezetők.)** A m. kir. belügyminiszter Baranyavármegyében anyakönyvvezetőkke a német-bolyi kerületbe *Schipert* János segédjegyzőt, a kis-köszegibe *Huber* Lajos körjegyzőt, a hirdibe *Krammer* Károly nyug. tanítót, továbbá anyakönyvvezető helyettesekké a dárdai kerületbe *Mészáros* István okleveles jegyzőt, a monostoriba *Varga* János segédjegyzőt, a vaiszlóiba *Palkós* Balázs segédjegyzőt nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **(Gyújtogató gyermekek.)** Már számtalanszor volt alkalmunk olvasóinknak oly tüzesetekről beszámolni, melynek okozói apró gyermekek, illetve a szülők gondatlansága voltak. S most ismét három olyan tüzesetről kapunk hírt, melyek mindegyikét fiatal gyerekek okozták. Az első eset *Mágozs* községben történt, hol *Héder* Miklós ottani lakos kertjében egy szalma kazal gyulladt ki, melyet azonban sikerült idejekorán eloltani. A vizsgálat kiderítette, hogy a tüzet a káros unokái, *Héder* Gyula (négy éves) és *Héder* Róza (három éves) okozták, amennyiben egy óvatlan pillanatban gyufát kerítettek, s azzal gyújtották fel a szalma kazalt. *Hajmás* községben *Kaszánits* Antal házában égett porrá egy szalma kazal, melyet hasonló módon a káros fia gyújtott fel. *Baksán* pedig *Varga* Ferenc háza lett a tűz martaléka, mely szerencsétlenségnek *Varga* Ferenc unokája, a négy és fél éves *Varga* János, s ennek játszótársa, az öt éves *Török* József voltak az okozói.

— **(Betegápolási pótdó.)** A megyének 32117 frt 18 krajcár betegápolási költsége lévén, a közgyűlés régebben utasította az alispánt, hogy ennek fedezésére a pótdó felemelése iránt javaslatot tegyen. Ez utasításhoz képest ma az alispán előterjesztette az

állandó választmány ülésén, hogy a pótdót 2½%-al szükséges felemelni s ez elől kitérni sem lehet, mert a betegápolási költségekből előreláthatólag még befolyó 6002 frt körüli összegben kívül tesz a fedezetnélküli hiány 32177 frtot. Így hát, mivel két év alatt ez összeget a megyének meg kell fizetnie, az állandó választmány az alispán javaslatának elfogadását fogja ajánlani a közgyűlésnek.

— **(Margit királyné csipkeken-dője.)** Az olasz királyné birja a világ legdrágább csipkekendőjét. Értékét 70.000 frtnál többre becsülik s azt beszélük, hogy három művész 20 esztendeig dolgozott rajta. A kendő oly könnyű, hogy az ember alig érzi meg ha a kezébe veszi s oly finom, hogy egy bab nagyságu arany etuiba lehet begyúrni. Különösen értékes csipkegyűjteménye van még *Eugenia* császárnénak, XIII. Leonak (csipkéit harmadfél millióra becsülik), *Viktória* királynőnek és a walesi hercegnőnek.

— **(A róka komák vadászka-landja.)** Érdekes jelenetnek volt szemtanuja egy kurtajovaci földbirtokos Szlavóniában, a hol utóbbi időkben a rókák rendkívül elszaporodtak. A nevezett ugyanis kint járt a mezőn s vetéseit nézegette, miközben egy bokros réthez érve, nem mindennapi jelenetnek lett szemtanuja. Ott ugyanis három róka négy darab nyulat hajszolt és pedig oly kitartóan, akár csak a legjobb kopók volnának. Emberünk ennek láttára egy bokor mögé húzódott, hogy a további fejleményeket figyelemmel kíséresse. Egyszerre csak észreveszi a mint az egyik róka egy bokor mögé lelapul, míg a másik kettő, mintegy vezényszóra elindul a nyulak után. Ezeket hamar elérve, épen arra felé szorították, a hol a harmadik róka lelapulva feküdt. Kis idő múlva az ott eliramló nyúl a lesben állónak zsákmányává esett. Emberünk sem volt azonban rest, hangosan kiabálva elűzte a rókákat, csak hogy az egyik zsákmányával együtt szaladt el.

— **(Felfedezett tettes.)** Jó régen történt már, hogy *Bernics* István keszűi lakos szőlőhegyi pincéjét ismeretlen tettesek éjnek idején feltörték, s abból egy akó bort s többféle élelmi szert elloptak. A tettest a napokban sikerült a hatóság embereinek *Kovács* József keszűi lakos személyében kinyomozni, kit aztán át is adtak a bíróságnak.

— **(Egy csillag, két csillag.)** Az egyéves önkéntesek most fejezik be önkéntes-iskolai tanulmányaikat és a napokban teszik le a félévi vizgát. A husvétii ünnep előtt a vizsgálatok eredményéhez képest megtörténik az előléptetés s akinek jut, husvétra már fölvarrhatja az egy vagy két csillagot. A jövő hónaptól kezdve az önkéntesek megkezdik a csapatoknál való szolgálatot.

— **(Botránypör)** foglalkoztatja megint a londoniakat. Le Breton Clement ügyvéd, Langtry asszonynak, a szépségéről híres színésznőnek sógora, válópört indított neje szül. *Jones* Alice ellen. A házastársak 1877-ben keltek egybe és 18 éves leányuk van. A válókereset oka — a házibarát, lord Grantley John. A férj megtudta, hogy neje tíz év óta csálja őt Grantleyval. Az esküdtbíró kimondata a válást a férj javára és a leányt is a férjnek ítélte. »Kártérítést» Le Breton nem követel.

— **(Gyors cserzés.)** Németországban egy vegyész észrevette, hogy a timsó különböző hőfokon gyengébben, majd erősebben támadja meg az állatibőrök alkotó részeit. Táblázatot állított össze, melyben fölírtta, hogy a timsóoldatot hány fok melegeben engedte a bőrre hatni s a táblázat számai 110 fok körül csoportosultak, azaz ha magasabbra hevítette a timsóoldatot 110 foknál, akkor is las-

sabban ment a cserzés, meg ha alacsonyabb fokra melegítette föl, akkor is gyengébb volt a hatás, úgy, hogy megállapodott abban, hogy 110 fokon legerősebb a timsó hatása. Ezután pedig megállapította azt, hogy mennyi timsó működik legkedvezőbben s így annyira tudta tökéletesíteni eljárását, hogy az azelőtt hónapokig tartó cserzést rendszerével egy negyed óra alatt lehet végrehajtani.

— **(Ritka madár.)** Sieghartskirchen melletti Baumfeldenből írják, hogy Ottmann Antal ottani földbirtokosnak egy 38 éves ludja van, melyet évenként még 8—10 kis liba környez. A ritka állat, melynek csak látóképessége gyöngült, nagy helyismerettel bír s jelenleg a legjobb egészségnek örvend. — Vajjon ez a lud nem — kacsa-e?

— **(Szerencsés baleset.)** *Gross* Antal üszöghi földbirtokos tegnap délután *Sajtos* Ferenc nevű kocsisát beküldte Pécsre, hogy egy vendéget vigyen ki hozzájuk a vasutról. A vendég nem jövé meg, a kocsis — úgy látszik — felöntött a garatra s lovait hazamenet nem jól kormányozván, a két tüzes csikó neki ment a mohácsi országuton, az »Éva képe« előtt egy utjelző ducnak és az kocsit összetörték. A kocsis kiesett a kocsi-ból és a sánca bukott, a lovak pedig az összetört kocsi-val hazaszágultak Üszöghbe. Onnan nyomban a kocsis keresésére indultak s a rendőrség is értesülvén az esetről, *Tolnai* Vilmos dr. tiszti orvos és *Trizler* Aladár, ügyeletes rendőrbiztos kimentek mentőkocsi-val a helyszínére. Azonban a mentőkocsira nem volt szükség, mert a kocsis teljesen sértetlenül aludta a részeg emberek mély álmát a sánca és éppen semmi baja sem történt. Ha talán józan s akkor történik vele a baleset, lehet, hogy összetöri magát a sánca; de részeg fővel úgy bukott le a kocsi-ról, hogy semmi baja sem esett.

— **(Korai nyulfiak.)** A nyulak az enyhe tél folytán az idén igen korán kezdték el a farsangolást. A márciusi süldők helyett tehát ez idén februári süldőkre számíthatunk, — ha ugyan a hirtelen időváltás, a mult napi hó és fagyok el nem pusztították valamennyit.

— **(Helyőrség-változás.)** Bécsből, a Reichskriegsministeriumból már jártak Pécsre az itteni kaszárnyáknak a Pécsre visszatérő házi ezrednek jókarban való átadása tárgyában. A most még Pécsre állomásozó 44. gyalogezred törzse, zászlóaljai és zenekara július 1-én hagyják el Pécsre és Budapest környékén dandárgyakorlatokon, majd a Zala-vármegye területén megtartandó hadtestgyakorlatokon vesz részt, melynek befejezése után, tehát szeptember közepe táján vonul be a pécsi házi ezred törzse és három zászlóalja Budapest és Stolácról Pécsre, illetőleg 1 zászlóalj Kaposvárra, míg a 44. gyalogezred 1 zászlóalja Stolácba, kettő pedig Budapestre megy állomásra.

— **(Szerelm miatt a halálba.)** *Schmeizl* János dárdai parasztleány és *Schrekhasz* Johanna 22 éves parasztleány közt már négy év óta fennállt szerelmi viszonynak szomorú kimenetele lett. A leány ez idő alatt mindig házasságot ígért a leánynak, szülei azonban mindig elleneztek azt, ami aztán a leányt nagyon elkésérette. Vasárnap, midőn a szerelmespár ismét együtt volt, a leány kijelentette, hogy a köztük fennállt viszony meg kell szűnni, mert szülei semmi áron nem

engedik meg, hogy a leányt elvegye. Ez a leányt annyira elkésérette, hogy öngyilkosságot követett el. Másnap, midőn a házbéliek szé-náért a padlásra mentek, egy gerendán a kö-télen lógva megdermedve találták a leányt, ki elkésérésében, hogy azé nem lehet, akit szeret, fölakasztotta magát.

— **(Út-ügyek.)** A dencsháza-okorághi út vonalat a közgyűlés 1896-ban felvette a vicinális utak közé. Az érdekeltségi tárgyaláson Dencsháza új utirányban kéri most megállapítani a vicinális, mire az állandó választmány azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a régi út-irányban megállapított út a vicinális utakból kihagyassék s az érdekeltek, ha szükségét érzik, az új irányú utnak bevételét kérelmezzék a vicinális utak közé. — A monostor-szent-istváni útszakasz szintén régebben vétetett fel a törvényhatósági utak közé. Az érdekeltségek itt meg az ellen protestálnak s kérik, hogy az útszakasz helyeztessék vissza a vicinális utak közé. Az állandó választmány azt is fogja javasolni a közgyűlésnek.

— **(A parfüm és az ember.)** Eddig olvastak a koponya alkatából, az arcból, a plajbászból s csak nemrégiben keltett egy úri asszony könyve feltűnést, aki a kéz alkatából olvas. Egy angol gentlemann most fölfedezte allitól, hogy a parfüm után is következtethetni az emberre. A tudományát az »Olvasás a kézből« mintájára »Olvasás az orrból« hangzatos címmel látta el. Mi a kedves parfümöd? — kérde s megmondja milyen ember vagy! Aki az ibolyaparfümöt helyezi a többi elé, az a formák, a színek, a tudás szépségeinek az embere. Sokan az egyszerű illatot szeretik, másoknak izlése az Eau de Cologne, pacsuli s más ilyen művészi keverék felé hajlik. Azokra az emberekre, akik a »chypre«

erőt és tudást öntené belém, hogy a holt márványba életet bírjak lehelni. Milyen édes gyönyör, milyen isteni élvezet lehet a hideg, érzéktelen kőnek vonásokat, kifejezést adni, a bennünk élő homályos, sejtelmes képeket megörökíteni s a lány agyagot úgy idomítani, hogy az örök szép és eszményiség halhatatlan diadaljelei legyenek!

Angela arca kipirult és szemei szikráztak. Józan, nyugodt leány volt, ki ugyszólván sohasem jött indulatba s én a legtávolabbról sem gyanítottam volna nála ily sajtós eszméket s ily különös hajlamot.

Később jobban megismertem. Eleinte zárkózott és bizalmatlan volt, bár a természettől bátor és férfiasan merész.

Kissé nyers, sőt gorombának látszott, de őszinte, egyeneslelkű és igazmondó minden hízélgés és tétovázás nélkül.

Talán befolyással volt jellemének erős, határozott kifejlődésére az is, hogy sohasem ismerte anyját s atyja egy közmondásosan szigorú és bátor katona volt, Sol ezredes.

Angela magas, erős leány volt, széles, egyenes vállakkal, dús, sötétszöke fürtökkel, melyek rövidre vágva folytak körül magas homlokát. Egyenes orra, sűrű szemöldökei és dacos ajka karakterisztikus kifejezést adtak fiús arcának.

Sohasem láttam olyan szembeszökő ellentétet külalakban és természetben, mint Angelo és Kleo között.

Mig az előbbi mély gondolkozású és fürkésző, a másik igazi boheme természet, pezsgővérű, változó, bár érzései gazdagok és szindúsak, mint valami pompás keleti táj.

nők, tanár, vagy gyógyszerész lesz, mint annyi más. A küzdőterre lépve, teljes odaadással, egész lélekkel szenteli magát hivatásának s büszkesége lesz pályájának, melyet választott.

Lehetséges, hogy Mária ekkor térjhez megy.

De nem fogja-e így helyesebben, biztosabban vezetni házáat, nevelni gyermekeit? Vagy talán kárára lesz férjének, ha neje tájékozottabb ismeretei és fejlettebb ítélőképessége folytán okosabb, helyesebb tanácsokkal fogja őt támogatni, sőt nehéz pillanatokban hű segítő társa lesz? Mégis ily nevelés és életmód mellett félted nőiességének tiszta himporát? Ne félted kedvesem! A jelen század asszonyai komolyabbak, higgadtabbak lesznek, mint az elmúltaké, de szívöket nem kell féltetni, mert minden bölcsesség mellett bennök fog lakozni az édes »örök asszony«.

Midőn atyám elvégezte szavait, anyám gyengén mosolygott és helyeslőleg intett fejével:

— Megértettelek és igazad van, — válaszolt csendesen.

Én pedig atyámhoz simultam s égő arccal, de határozottan, szilárdul mondtam:

— Orvos akarok lenni.

Atyám bámulva nézett rám.

— Ugy? No, ez szép. De miért épen orvos?

Némileg zavartan folytattam:

— Ma az intézetben egy növendék rosszul lett; az a halvány Yord Mártha, a ki tanítónőnek készül. Ideges rohama volt, szédült és vérceppekkel lett tele a zseb-kendője.

A leányok rémülten szaladtak szét, én maradtam

vagy »Eau d'Espagne« illatáért rajongnak, egész bátran el lehet mondani reájuk, hogy lusták, pazarlók s fecsegők és el fognak hizni. Okos emberek a pézsmá illatot sem szeretik, mert ez brutálításra vall. A legrosszabbra következtet annál az embernél, aki a »Corylopsist« tartja a kedves parfümjének. Senki se kövesse el ezt a megbocsáthatlan hibát, hogy olyan leányt vegyen feleségül, a ki a corylopsist szereti. Különbözik pedig — azt megírta már régen Cipris, a híres francia írónő.

Az aranyláncok kiegészítő részét szokta képezni a zsuzsuban levő ékkő. Az ilyen ékkövet elárusításakor az aranyművesek elkülönítik az arany súlyától, ami természetes, mert a kő súlyos és olcsóbb, mint az arany. Azok azonban, akik aranyláncokat kéz alatt szoktak eladni, zsuzsuban levő követ rendszeren hozámérik sz aranyhoz és így a vevő, ha állítólag olcsón veszi is, tényleg mégis rossz aranyláncot és ékszert akar venni, az ne legyen másodkézből, hanem forduljon *Schönwald* Imre pécsi aranyműveshez aki nemcsak jóminőségű aranyat ad, de az ékkövek súlykülönbségét is leszállítja és a façon-ért is a lehető legkevesebbet számít. Ezenkívül felel is azért, hogy az ő aranya a fémjelzésnek megfelelő finomságu, amiről a kéz aratti vásárlásoknál sohasem lehet az ember bizonyos.

Művészet, irodalom.

○ **Prém József Pécssett.** A holnapi premierre a »Vándormadár« című vígjáték szerzője *Prém József* a ma esti budapesti gyorsvonattal Pécsre érkezett s holnap jelen lesz vígjátékának bemutató előadásán.

○ **A Magyar Krónika** című képes szépirodalmi heti lap újabb száma rendkívül érdekes tartalommal jelent meg. Ajánljuk e kitűnő és nagyon olcsó fiatal vállalatot olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára egész évre 4 frt. Megrendelhető Budapesten, VII., Mária-utca 56. sz., a kiadóhivatalban.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1899. március 15. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 71.5 mm. (súlyedő.)
Hőmérsék = 1.1 °C
 > maximuma: 14.6 °C
 > minimuma: 7.8 °C
 Párányomás: 3.9 mm.
 Relatív nedvesség: 79
 Felhőzet: ☉ ☁ ☁ ☁ —
 Szélirány s erő —
 Csapadék 24 órai: —
 Változás nem várható.

Dr. Czirei.

Törvénykezés.

§ **Kijátszott hitelezők.** *Kotánci* Julia ténj. *Tóth* Ferencné és *Kotánci* György bodai lakosok még 1890-ben polgári pert indítottak *Egedy* Antal ellen egy bakonyai ingatlan megítéléseért. A per vége az lett, hogy meg is ítéltetett nekik a tulajdonjog, de nem tudták érvényesíteni, mert a jelzett ingatlant a per folyama alatt *Egedy* Antal átruházta *Soproni* András, *Soproni* Ferenc és *Soproni* Ferencné bicsérdi lakosokra, illetve eladta nekik s vett az árán Horvátországban, *Grabaria* községben egy ingatlant, melyet meg nyomban az öcs-

csére, *Egedy* József velini lakosra ruházott át. Ezért család miatt indult meg *Egedy* József, a *Soproniak* és *Egedy* Antal ellen az eljárás s utóbbi család büntette, az előbbieket pedig család büntetési bünrészesség miatt vád alá is helyeztettek. Az évek óta tartó és szövevényes bűnpörben a pécsi kir. törvényszék *Sávell* Kálmán kuriai bíró, törvényszéki elnök elnöklete alatt tartotta meg a végtárgyalást. *Egedy* Antalt *Németh* Béla, *Soproniék* és *Egedy* Józsefet *Benkő* Gyula ügyvédek védelmezték, a vádat *Rákosi* Imre dr. királyi alügyész vitte, a károsokat *Székely* Ede dr. ügyvéd képviselte. Az ügyiratok monstre hazamozgatásának felolvasása után tizenegy tanut hallgattak ki s egy koronatanu vallomásából különösen kitűnt a család, mert *Egedyék* e tanutól kértek egy napra kölcsön pénzt, melylyel a közjegyző előtt az eladott ingatlanért *Egedy* Antalt az öcsöse kifizette, de persze csak — látszólag, mert másnap a pénzt már vissza is vitték. *Soproniék* jóhiszeműsége azonban beigazolást nyert s ellenük a vádat a közbíró el is ejtette. *Egedy* Antalt erre a törvényszék család büntetteért egy évi börtönre és 50 frt pénzbüntetésre, *Egedy* Józsefet csalásbani bünrészesség miatt hat havi börtönre s 30 frt pénzbüntetésre ítélte. Az eladott föld eladási ügyletét csalásnak mondta ki s a káros feleket 1700 frt kárakkal polgári peresutra utasította. Az elítéltek felebbeztek az ítélet ellen, de felebbezett terhükre a közbíró is.

§ **Kéjutasra lopott.** Ifju *Kónya* Ist-

mellette csak egyedül. A kezeit fogtam erősen és vizért kiabáltam. Néhány pillanat múlva megérkezett az orvos, megvizsgálta a beteget és nekem azt mondta, hogy bátor leányka vagyok, helyén van a szívem s engem a jó Isten is orvosnak teremtett.

Atyám megcirogatta arcomat.

— Olyan nagy kedved van hozzá? Csak bátorság kis lányom, meglátjuk.

Néhány hét múlva szüleim más intézetbe adtak be s reám nézve új élet kezdődött.

Leányok és fiúk vegyesen jártak a gimnáziumba, hol képzett tanárnők és tanárok vezették a felsőbb oktatást.

Tanáraink többnyire komoly, ősz családapák, szigorú és pontos aglegények voltak. Ez utóbbiak közül különösen kedvesen emlékszem vissza zajghányi *Zajghó* Flóriánra, ki a latin és a görög nyelvet tanította.

Hogy miért volt ő kedves mindnyájunk előtt, majd elmondom később.

Tanárnőnk csak egy volt. Dr. *Monostor* *Minerva*, a történelem és a filozófia tanára. Sajátságos, hogy első látásra *Minerva* kisasszony ellenszenvet keltett bennünk, mely aztán természetesen elenyészett.

A mi osztályunk növendékeinek egy harmadrésze leány volt, a többi fiu.

Néhány hét múlva már egész jól ismertük egymást s hatan ki is váltunk a többiek közül, kicsi szövetséges kört alkotva, melyet igaz szeretet és testvéries vonzalom fűzött össze. Ime a kis kör tagjai:

Thua *Kleopatra*, vagy röviden *Kleo*, a hogy mi becézni szoktuk ezt az elkényeztetett kis zsarnokot.

Olyan törekeny, gyöngéd alak volt, mint egy pudesres haju kis francia hercegnő *Maquart* rococóképein. Nagyon külön leány, sohasem ismerte az arany középutat. Szélsőségekbe eső, anélkül, hogy szenvedő lenne és ropant eredeti, élénk temperamentumu volt. Arckifejezése egy perc alatt tiszter változott, hiven visszatükrözve gondolatait, érzelmeit.

*Kleon*nak egy zseniális tulajdonsága volt.

Pár odavetett vonással lerajzolt bárkit oly természetesen és hűen, hogy eredeti, mulatságos rajzai, melyek közkézen forogtak, az egész intézet elismerését kivívták. Mi már akkor tiszteletteljes csodálattal voltunk eltelve iránta, mintegy megsejtve gyermeklelkünkkel e fényes tehetség diadalmas pályafutását.

Körünk második tagját *Sol* *Angelának* hívták, de *Kleo* egy rajza után közönségesen csak *Angelónak* neveztük.

Kleo ugyanis lerajzolta *Angelát* nadrágban és munkaszubbonyban, a mint egy piederstalon állva, saját szobrán dolgozik megdicsőült arccal.

A rajz alá a következő pár sort írta:

— »A modern *Michael-Angelo*, a mint saját dicső vonásait márványba vési az utókor számára. E remek alkotását aranyozza be a *Sol* (nap) a jövődö hír és hatalom dicsugaraival!«

Midőn a kép *Angela* kezeibe került, kis ideig derült arccal nézegette, aztán hirtelen zsebébe rejtette és elkomolyodva mondta:

— Nagyon ügyes rajz, határozott talentumra vall. Azt ugyan nem tudom, jósnő, vagy boszorkány vagy-e, de bevallom: kitaláltad szívem legtitkosabb óhaját.

Csakugyan szeretném, ha egy varázshatalom ezt az

ván magyarszéki suhancgyerek, a ki alig mult tizennégy éves, *Keller Péter* szobáját a konyhában levő kulcsal kinyitván, ellopott onnan egy pénztárcát, a miben 1 frt 8 krajcár volt. A lopott pénzen aztán Dombóvárra utazott, hogy megpróbálja, milyen a vasuton való utazás. Ezért a büneért a pécsi kir. törvényszék csak lopás vétségének minősítvén a bűnét, nyolcnapos elzárást mért rá. Az ítélet jogerős is lett.

§ **Elitelt zsebtolvaj.** *Szekeres István*, szentmárton-pusztai kanász, *Gross András* zsebéből, míg az egy istállóban aludt, kilopta 100 forinttal terhelt pénztárcáját. Mikor elfogták, beismerte tettét, de azt vallotta, hogy egy *Kovács István* nevű gazdaember bujtotta fel a lopásra. Ezért *Kovács* is vád alá lett helyezve, de a pécsi kir. törvényszék a megtartott végtárgyaláson felmentette őt, mivel az ügyész elejtette ellenében a vádat. *Szekeres István* azonban egy évi börtönt kapott büneért, a mely ellen felebbezett is.

Közgazdaság.

„Utmutatás a szőlőművelésre.”

Köztudomásu dolog, hisz mindnyájunk érezzük, hogy a filloxera pusztítása folytán 15 év óta milliókra menő nemzeti vagyon pusztult el szőlőink tönkremenetelénél, és sok millióra rug azon összeg, melyet elvesztettünk ezen csapás föllépte óta.

A fillokszera-vész ellen való védekezést azonnal meg kellett kezdeni a szőlősgazdáknak, amint a bajt konstataáltak.

Hogy nem nagy szerencsével, azt a nagyrészt elpusztult szőlőterületek mutatják.

De ezen területeket a szőlősgazdák nem hagyhatták parlagon, hanem módot kerestek annak mielőbbi termővé tételére.

Sok kísérletezés és tömérdek pénzáldozatok után végre két főirányban való haladásra jutottak szőlősgazdáink a szőlőfelújítást illetőleg.

Az egyik az amerikai alanyon való nemesítés útján való telepítés, a másik pedig az európai szőlők elültetése és szénkénegezéssel való föntartás módja.

Mind a két mód szakavatott, tapasztalt gazdát, ügyes, értelmes munkást igényel. A talaj megválasztása, belterjes művelése, trágyázása, az amerikai alanyok megválasztása, elültetése, annak miként való nemesítése, a nemesített tőkék metszése, stb. stb. mindmennyi igen fontos tényezője a mostani szőlőművelésnek.

Ezen munkalabirintusban való eligazodásra utmutatónak, vezérfonalnak bocsájtotta közre a földmivvelésügyi m. kir. miniszter az „Utmutatás a szőlőművelésre” című munkát, mely vaskos kötet magában foglalja mindazt, amit a szőlőfelújítónak, szőlőmunkásnak tudnia kell.

Maga a mű nagy nyolcad alakban, 19 ívnyi terjedelemben, 143 ábrával, 262 rajzzal illusztrálva, finom papírra nyomva jelent meg, a melyhez az előszót *Darányi miniszter* írta.

Tartalma 9 főrészből és függelékéből áll. Az első rész magába foglalja a tervekészítést; a szőlők fekvésének és talajának, úgy az alkalmas fekvés és alkalmas talaj megválasztását; az amerikai alanyfajták és az európai borszőlőfajták megválasztását; a csemegeszőlőfajták.

A második rész tartalma: A talaj előkészítésének munkái, mint az utak és vízvezetők helyének kijelölése, a talaj elegyengtetése, a talaj forgatása, a kőkihordás, utkésztés és terrasz-építés.

A harmadik rész tárgyalja az amerikai szőlőszaporító anyatelepek készítését, az anya-

telep berendezését, annak beültetését, karózását és tovább kezelését.

A *negyedik rész* a szőlővessző kezelését foglalja magában s tárgyalja a sima vessző megszedését, tisztogatását, a szőlővesszők elvermelését és az elszállítandó szőlővesszők csomagolását.

Az *ötödik rész* a fás- és zöldajtványok készítését foglalja magában a legkimerítőbb módon, a *hatodik rész* az oltványszőlők telepítését s kezelését, a *hetedik rész* az oltványszőlők állandó munkáit, a *nyolcadik rész* az időjárás által okozott károsodások s a talajból származó bajok és azok orvoslásáról szól.

A *kilencedik rész* tárgyalja az európai szőlőtajokból álló szőlőknek szénkéneggel való gyéritő kezelését és az utmutatást a peronoszpora ellen való védekezésre.

Végül a függelék az 1896: V. törvény-cikket foglalja magában, mely az elpusztult szőlők fölújításáról szól, valamint az 1896: V. törvény-cikk végrehajtása iránt kiadott rendeleteket és utasításokat.

Ezen bötartalmu könyv *olcsó áron, 50 krajcáron* szerezhető meg a gazdasági egyesületnél, valamint a szőlőszeti, borászati és filloxera ellen védekező egyesületeknél, vincellériskoláknál s a szőlőszeti és borászati fölügyelőknél.

Lelkészeknek és tanítóknak, akik az iránt egyszerű levélben, vagy akár levelezőlapon a földmivvelésügyi m. kir. miniszterium szőlőszeti osztályához fordulnak, ezen munkát ingyen küldik meg.

□ **Állatjárványok.** Megyénkben a legújabb statisztikai kimutatás szerint az állatjárványok állása a következő: Veszétség: Német-Bóly 1 u., összesen 1 község 1 udv. Sertésorbánc: Csuzsa 9 udvar, Garé 6 udvar, Szent-György 1 udvar, Szür 15 udvar, Vaiszló 1 udvar, összesen 5 község 32 udvar. Sertésvész: Gyüd 1 udvar, Harkány 1 udvar, Lancsuk 1 u., Magyar-Mecske 1 u., Szava 12 udvar, Szellő 1 udv., Szőke 1 udv., Vasas 1 udv., Véménd 1 udvar, összesen 10 község. Somogy megyében lépfene 3 községben 3 udvarban, veszétség 4 község 4 udvarban, takonykór 3 községben 3 udvarban, rühkór 5 községben 6 udvarban, sertésorbánc 2 községben 2 udvarban és sertésvész 11 községben uralkodik. Tolnamegyében fellépett a lépfene 1 községben 1 udvarban, veszétség 1 községben 1 udvarban, ragadós száj és körömfájás 1 községben 1 udvarban, rühkór 1 községben 1 udvarban és sertésvész 10 községben.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

TÁVIRATOK.

— **Márciusi ünnepek.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az egyetemi ifjuság mai ünnepén *Madarász József* igen nagy hatással beszélt. Az ifjuság vállaira emelte úgy őt, mint az ünnepély többi szónokait, *Hermann Ottót* és *Ábrányi Emilt*.

Aradon, Eperjesen szintén hazafias ünnepek voltak március idusának mai ötvenegyedik évfordulóján.

— **A pestis.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Bombayból írják, hogy a pestisben elhaltak száma a mult héten 2312 volt.

— **A pápa Franciaországról.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Boyer Dagon* képviselő a „Figaró”-ban

közli a pápával való beszélgetését, ki bajnak tartja, hogy Franciaország nem ad jó példát a világnak a rendről és mérsékletéről.

— **Ki nyert?** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az osztálysorsjáték mai húzásán 40 ezer koronát nyert a 395 számú sorsjegy; 10 ezer koronát nyertek a 24695, a 45850, az 55368 és a 99133 számú sorsjegyek.

— **A kormány üdvözlöte.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Nagyváradon ma Biharmegye törvényhatósági bizottsága közgyűlést tartott *Bedlhy Ödön* főispán elnöklete alatt. A megyei állandó választmány javasolta a Széll-kormány üdvözlését. A javaslat ellen csak *Vajdovits* képviselő beszélt.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. márc. 15.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 10.49; későbbi szállítás: 8.63. — Tengeri, májusra: 4.56. — Rozs, márciusra: 8.00. — Zab, őszre: 5.67. —

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 366.30 — Magyar hitelrészvény: 398.00. — Államvasut: 362.00. —

Szerkesztői üzenet.

F. M. A vers rossz. Az idő rövidsége miatt hosszabb bírálatot nem mondhatunk róla.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

HIRDETÉSEK.

16842. sz.

tlkv. 1898.

Árverési hirdetés.

A pécsi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a »Pécs-baranyai központi takarékpénztár« részvénytársaság végrehajtónak *Rupp Lajos* pécsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1000 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíró területén levő, Pécs sz. kir. város határában fekvő s a pécsi 922. sz. betétben felvett 1. alatti házra és udvartérre 5250 frt becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1899. évi április hó 20-ik napján d. e. 10 órakor a királyi törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 525 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1898. évi december hó 20-ik napján. A kir. törvszék mint tlkvi hatóság.

Göbel

kir. tszéki bíró.

1483. sz.

1899.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvszék mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Kozma Kozloder Ignácné szül. Pap Katalin és társai végrehajtóknak özv. Parragi Jánosné szül. Krisztián Mária végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíró területén lévő, Pécs sz. kir. város határában fekvő s a pécsi 242. sz. betétben felvett 3021. hrsz. 10. számú házra, udvarra a végreh. törv. 156. §. alapján egészben 1500 frt, a pécsi 243. számú betétben felvett 3879. hrsz. szőlőnek végrehajtást szenvedett B. 2. alatt illető $\frac{1}{8}$ részére 97 frt, a pécsi 244. sz. betétben felvett I. 1. 2. sorsz. 3361. és 3366. hrsz. szőlőnek és szántónak végrehajtást szenvedett B. 7. a. illető $\frac{1}{7}$ részére 211 frt 43 kr. és végül a M.-Ürögh község határában fekvő, a m. üröghi felső rész 219. sz. betétben felvett I. 1. 2. sorsz. 263. és 264. hrsz. pince és szőlőnek végrehajtást szenvedőt B. 2. a. illető $\frac{1}{14}$ részére 29 frt 14 kr. becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi május hó 16-ik napján d. e. 10 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében és 1899. évi május hó 16-ikán délután 3 órakor M.-ürögh község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 150 forintot, 9 frt 70 krt, 21 frt 15 krt és 2 frt 91 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1899. évi február hó 8-án. A kir. törvszék, mint tlkvi hatóság.

Göbel,

kir. tszéki bíró.

A legnagyobb nyereményesélyeket a m. kir. szab. osztálysorsjáték VI. (hatodik) osztálya

nyújtja, minthogy ennek lolyamán **30.000** nyeremény **9,555.000** korona értékben lesz kisorsolva.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

A hatodik osztály huzása **márczius 15-étől április 12-éig tart**, mely huzáshoz nálam sorsjegyek a következő áron beszerezhetők:

$\frac{1}{1}$ 80 frt. $\frac{1}{2}$ 40 frt. $\frac{1}{4}$ 20 frt. $\frac{1}{8}$ 10 frt.

A III. sorsjáték VI. osztály huzásai a következő napokon fognak megejtetni:

Március 15, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 27, 28 és 29. (Naponta 2000 szám.)

Március 30 és április 4 és 5. (Naponta 1500 szám.)

Április 12-én. (500 szám.)

Vidéki megrendelések postautalványon eszközölhetők és a hozám beérkező megbízások pontosan teljesítenek. A nyeremények t. vevőimmal már a huzás napján a huzási eredmény sürgönyileg vett közlése nyomán, még pedig a helybeliekkel szóbelileg, a vidékiekkel sürgönyileg közöltetnek, mely alkalommal egy új szám megvételre ajánlatik a melylyel ez illető már a rákövetkező huzási napon játszhat úgy, hogy aránylag csekély betétével a nagy nyereményesélyekben részesülhet.

Coulans kiszolgálás. A nyeremények gyorsan kifizettetnek.

Teleki Zsigmond

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója,

PÉCSETT.

Állandó nagy

Butor-kiállítás

Pécsett, Király-utcza és Széchenyi-tér sarkán

a „Pécsi takarékpénztár“ régi helyiségeiben.

Mindennemü asztalos és kárpitozott butorokból ebédlők, hálósobák, uri szoba, salon és boudoir berendezések.

Ó-német, Renaissance, Barock, Angol és Ampir kivitelben.

Rendkívüli olcsó árak. Túlhalmozott raktár miatt most 30% leszállított áron.

Ugyszintén Angol és mindennemü I. rangu gyártmányu **kerékpárok** (bicykli) raktára.

GÜNSBERGER MÓR

nagy-kanizsai villamos üzemü butorgyárának raktárában.